

ณ กาลครั้งหนึ่ง
(สด) จากประเทศเวียดนาม
๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ [วันที่ ๓ ดาลัด]

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง
(สด) จากประเทศเวียดนาม
๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ [วันที่ ๓ ดาลัด]

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

สนทนาธรรมที่ K'Lan Eco Resort ดาลัด วันที่สอง
(๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘)

ใครรู้จักพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า โดยไม่ศึกษาคำสอนได้? ใครปฏิบัติโดย
นั่งสมาธิ โดยไม่รู้ธรรมะเดี๋ยวนี้!!! พระธรรมคำสอนจะอันตรายเพราะคนไม่เข้าใจ

จุดประสงค์ของการศึกษาพระอภิธรรม เพื่อเข้าใจการทำงานของสภาพธรรมแต่ละอย่าง เพื่อเข้าใจจิต ในขณะนี้!! "เห็น" ต่างกับ "สิ่งที่ปรากฏให้เห็น" เริ่มต้นต้องรู้ความต่างกันของรูปกับนาม

ถาม :

ท่านอาจารย์ :

การศึกษาอภิธรรม ควรเริ่มจากสติปัฏฐาน ๔ ใช่ไหม?

ทำไมไม่เริ่มจาก "ธรรมะ" ส่วนมากคิดว่าปรมาัตถธรรมยาก ธรรมยากทำให้ง่ายได้ไหม? ไม่ได้!!

ถาม :

ท่านอาจารย์ :

คิดว่าควรเริ่มจากง่าย ๆ เช่น a b c

เริ่มด้วย "ธรรมะ" ทำไมจึงยากมาก? เพราะแม้ธรรมะกำลังเกิดเดี๋ยวนี้ ถ้าไม่อาศัยการตรัสรู้ของพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ก็ไม่สามารถเข้าใจได้ ถ้าพระองค์ไม่เข้าใจสภาพธรรมแต่ละอย่าง จนประจักษ์แจ้งขณะนี้จริง ๆ จะตรัสรู้ได้ไหม?

...ถ้าฟังคำสอนของคนอื่น ก็ไม่สามารถเข้าใจขณะนี้ได้
ถ้าไม่ฟังแล้วไปนั่งสมาธิ พระพุทธเจ้าสอนอย่างนั้น
หรือไม่? "พระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า" สามารถ
เข้าใจได้ สำหรับคนที่สะสมกุศลมาแล้วเท่านั้น ไม่ใช่
สำหรับทุกคน...

ถาม :

ท่านอาจารย์ :

ความเข้าใจควรเกิดตามธรรมชาติ?

ความเข้าใจเกิดการฟัง การพิจารณา การเข้าสู่กระแส
ตรัสรู้ ๔ (วุฒิธรรม ๔) คือ การพบสัจตบุรุษ ได้ฟังธรรมของ
ท่าน ใส่ใจในธรรมโดยอุบายอันแยบคาย และปฏิบัติ
ธรรมสมควรแก่ธรรม เป็นธรรมะหรือไม่? เป็นธรรมะ
เพราะไม่ใช่ใคร สภาพธรรมแต่ละอย่างเกิดเพราะเหตุ
ปัจจัย สะสมความเข้าใจ เริ่มจากการฟังคำสอนที่ถูกต้อง
ว่า ไม่ใช่สัตว์ บุคคล ตัวตน

ขณะที่เข้าใจความจริง เป็นขณะที่ดีที่สุดในชีวิต ไม่มีใครสามารถขโมยไปได้ ต้องเป็นผู้ตรง จึงจะได้สาระจากพระธรรม พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่มีไว้เพื่อกราบไหว้ แต่เพื่อฟังคำสอนของพระองค์ แต่ละคำมาจากการตรัสรู้ ซึ่งต้องสะสม ๔ อสงไขยแสนกัป แม้ว่าจะแต่ละชาติจะผ่านไปโดยไม่มีอะไรเหลือ แต่สามารถสะสมความเข้าใจได้ ค่อย ๆ ละคลายความไม่รู้ เช่น ธรรมะปรากฏ เพราะเกิดขึ้น โลก คือ สภาพธรรมที่เกิดขึ้น

ถาม :

ท่านอาจารย์ :

คนถาม :

ท่านอาจารย์ :

กายานุสติ จิตตานุสติ คืออะไร?

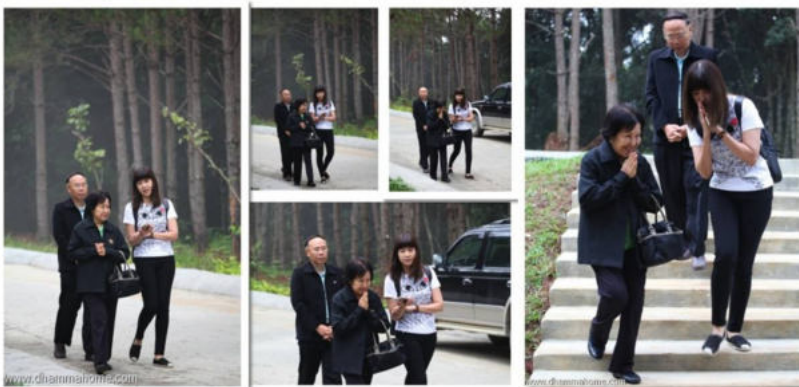
กาย อนุสติ คือ อะไร?

กาย คือ มหาภูตรูป ๔

กายาที่ประชุมของมหาภูตรูป ๔ ในปรมัตถธรรมมี ๒ รูป กาย นามกาย กายเป็นโลกใหม่? เป็น โลก ถ้าไม่มีอะไรเกิดเลย มีโลกใหม่? ไม่มี โลกคือสิ่งที่เกิดดับ สิ่งที่เกิดเพราะเหตุปัจจัย ถ้าไม่มีเหตุปัจจัย ไม่มีอะไรเกิด ไม่มีโลก การเกิดดับของโลกไม่มีใครรู้ ถ้าไม่รู้จักโลก ก็ไม่สามารถพ้นจาก (โลกุตระ) เพราะโลกเต็มไปด้วยความไม่รู้และความติดข้อง จะหลุดพ้นจากโลกได้อย่างไร ถ้ายังไม่รู้จักโลก

ท่านอาจารย์เดินจากที่พัก
ลงเนินเขามายังที่สนทนาธรรม
ระยะทางกว่าครึ่งกิโลเมตรทุกเช้า

...เริ่มต้น ต้องฟังคำสอนที่ทำให้เข้าใจสิ่งที่กำลังปรากฏ
เดี๋ยวนี้ โลกจะปรากฏไหม? ถ้าไม่มีจิตรู้ โลกมี ๓ โอกาส
โลก เป็นที่อยู่ของสัตว์ สัตว์โลก สังขารโลก สภาพธรรมที่
เกิดเพราะเหตุปัจจัย เป็น จิต เจตสิก รูป ไม่ใช่คิดถึงสิ่งที่
เห็น ได้ยิน นี่คือ วิถีรู้จักพระพุทเจ้า จากคำสอนของ
พระองค์...

ท่านอาจารย์ :

ตอบ :

ท่านอาจารย์ :

ตอบ :

ท่านอาจารย์ :

ไม่ต้องเลือกเจริญ กาย เวทนา จิต ธรรม ทั้งหมดเป็น
ธรรมะที่เกิดปรากฏเพราะเหตุปัจจัย เช่น "เห็น" เป็น จิต
ตานุสติ "โลภะ" เป็น ัมมานุสติ
สติเกิดเดี๋ยวนี้ได้ไหม?

ได้

สัมมาสติเกิด โดยไม่เข้าใจได้ไหม?

ผมเข้าใจ เป็นสติ

แต่ยังไม่ใช่สัมมาสติ เพราะยังเป็นผมเข้าใจ

ถาม :

ท่านอาจารย์ :

เกี่ยวกับสูตร ไปถิละ ไบลานเปล่า ที่สามารถบรรลุได้
ไม่เฉพาะเรื่องนี้ ทุกเรื่องต้องบรรลุด้วยการรู้แจ้งอริยสัจ
ด้วยตนเอง ปัญญาสามารถรู้ลักษณะของสภาพธรรม
ตามความเป็นจริง ถ้าไม่เข้าใจว่า ไม่ใช่เรา เป็นอวิชชา
และอกุศลอื่นๆ ถ้าไม่มีจิต จะมีเราหรือสัตว์บุคคล
หรือไม่? ใครสามารถเข้าใจว่าไม่มีเรา * * ปัญญาไม่ใช่
ใคร เห็นเพียงเห็น ไม่ใช่เรา ถ้าไม่เข้าใจเป็นอวิชชา
ปัญญาสามารถสะสม จนสามารถประจักษ์แจ้งได้

...เมื่อพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ทรงน้อมพระทัยที่จะแสดงธรรม เพราะความลึกซึ้งของพระธรรม ความหมายของ ปฏิบัติ คือ เข้าถึงสภาพที่แท้จริงของสภาพธรรมด้วยสติและปัญญา จากปริยัติ ทรงสอนเรื่องธรรมะทั้งหมดเป็นอนัตตา ไม่ใช่ใคร บังคับไม่ได้ อะไรเป็นปัจจัยให้จักขุประสาทเกิดขึ้น ไม่มีใครในขณะที่จะเห็น นี่คือนัตตา ใครจะรู้ได้โดยนั่ง เดิน หรือฟังธรรมแต่ละคำอย่างตั้งใจ ทรงสอนทุกอย่าง พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงทรงเป็นกัลยาณมิตรสูงสุด ไม่ว่าใครก็ต้องฟัง พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า...

...จิตเกิดทีละ 1 ขณะจิต จริงไหม? เมื่อเกิดขึ้นก็ดับไปทันที แล้วมีจิตอื่นเกิดสืบต่อ สามารถพิสูจน์ได้ด้วยตนเอง ถ้าไม่รู้ก็ติดข้อง อุปาทานขันธ ติดข้องทุกอย่างที่ปรากฏ เมื่อยังไม่รู้ว่า เห็นเป็นธรรมะ ไม่ใช่เรา ตลอดเวลา ตลอดสังสารวัฏ จึงต้องศึกษาจาก พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่ใช่คนอื่น...

- ถาม : วิธีเข้าใจสูตรนี้...
- ซาร่าห์ : เพราะการสะสมที่แตกต่างกันของแต่ละคน บางคนรวย บางคนจน บางคนเป็นพระ บางคนเป็นคฤหัสถ์ การสะสมแต่ละขณะที่ต่างกัน พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าเท่านั้น ที่สามารถรู้ได้ และทรงแสดงธรรมตามอัธยาศัยของแต่ละคนที่สะสมมา ถ้าบางคนอยากนอนคนเดียวในป่า ก็เพราะการสะสม สูตรบางสูตรจึงสำหรับบางคน ทั้งหมดก็เพื่อเข้าใจถูกในขณะนี้ เป็นสัมมาสังกัปปะ สัมมาทิฏฐิ ... ถ้าเข้าใจมรรคที่ทรงแสดง ก็จะเข้าใจการสะสมที่แตกต่างกันของแต่ละคน

ถาม :

กัมมปทาสุดท้ายของแต่ละคน ชวนจิตขณะสุดท้ายก่อน
จุติ เป็นอย่างไร?

चार่าห์ :

คงหมายถึง อกุศลจิตขณะสุดท้ายก่อนตายเป็นปัจจัยให้
เกิดในชาติต่อไป ไม่ว่ากุศลจิตหรืออกุศลที่เกิดแล้วเมื่อไร
ก็ตาม สามารถเป็นปัจจัยให้เกิดใหม่ได้ ขณะนี้ถ้าเข้าใจ
ธรรมก็สามารถเป็นปัจจัยให้เกิดได้

ถาม :

บางคนบอกว่า พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงว่า
เกิดเป็นมนุษย์เพราะโลภะ แต่จากอภิธรรมบอกว่า เพราะ
กุศลจิต ช่วยอธิบาย

จน :

โลภะทำให้หมუნวนอยู่ในสังสาระ แต่กุศลทำให้เกิดเป็น
มนุษย์ เราเกิดเป็นมนุษย์ที่สะสมโลภะมากขึ้นด้วย

ผู้ถาม :

เมื่อเกิดเป็นมนุษย์ ต้องเกิดมาเจอพ่อแม่ซึ่งเป็นโลภะ

चार่าห์ :

ถ้ายังไม่ใช้พระอรหันต์ก็ยังมีโลภะ และกิเลสอื่น ๆ ถ้าไม่
มีโลภะ หมดกรรมทั้งหมด ไม่เกิดอีกเลย มีอนุสัย ๗
มานะ ทิฏฐิ โลภะ ละเอียดที่สุด ดับด้วยอรหัตมรรค

ขณะนี้แม้เข้าใจธรรมะก็ยังมีอนุสัย จนกว่าจะเป็นพระ
โสดาบัน อนุสัยเป็นปัจจัยให้อกุศลเกิดขณะใดก็ได้ และ
เป็นปัจจัยให้เกิดต่อไป

- พระ :** แม้ว่าจะมีอกุศลเหตุ ๓ แต่ก็ยังมีกุศลเกิดได้ เพราะเป็น
คนละขณะ ไข้ใหม่
ไข้
- ซาร่าห์ :** แม้เป็นกุศล แต่ยังเป็นตัวตน ก็เป็นทางผิด แม้ได้ฉาน ก็
ยังต้องเกิดอีก
- พระ :** ในอรรถกถากล่าวว่า เมื่อได้อรหัตตมรรค (ตรัสรู้) บางคน ก็
ยังไม่รู้
- ซาร่าห์ :** เป็นไปไม่ได้
- พระ :** ไม่แน่ใจ เพราะอ่านที่แปลมาเป็นภาษาเวียดนาม ควร
ตรวจสอบและนำมาพรั้งนี้
- ท่านอาจารย์ :** ถ้าไม่รู้จะบอกว่าตรัสรู้ได้อย่างไร?

พระ :

อยาการู้ทวาร จิตเกิดหัวใจอย่างไร?

ท่านอาจารย์ :

ในภุมิที่มีขันธ ๕ จิตต้องเกิดที่รูป ทางใจต้องเกิดที่ทหย
วัตถุ ที่ร่างกาย จิตเกิดที่จักขุวัตถุได้ ที่ตา หู จมูก ลิ้น กาย
แข็งเกิดที่กายปสาท กัมมชรูป เกิดเพราะกรรม ตา ... ใจ
เกิดเพราะกรรม สมองตาย ไม่รู้อะไรเลย หัวใจยังคงเต้น
เพราะอะไร?

ท่านอาจารย์ :

สมองคือสภาพธรรมอะไร?

พระ :

รูป

ท่านอาจารย์ :

เป็นรูปไม่สามารถรู้อะไรได้เลย จิตเห็นเกิดที่จักขุวัตถุ แต่
จิตอื่น ๆ ที่เกิดก่อนและหลังเกิดที่ทหยวัตถุ เพียงคิด แต่รู้
ไม่ได้ ต้องรู้ขณะที่กำลังปรากฏเดี๋ยวนี้ ต้องรู้เพิ่มขึ้นว่า สิ่ง
ที่ปรากฏทางตาไม่ใช่เห็น ไม่อย่างนั้นอยู่ในความมืดของ
อวิชชา ที่ไม่รู้ ว่า "ไม่ใช่ตัวตน"

พระ :

ท่านอาจารย์ :

ซาร่าห์ :

ท่านอาจารย์ :

นั่ง นอน เดิน ยืนไม่สามารถทำให้เข้าใจคำสอนของพระ
อรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ ผู้เป็นกัลยาณมิตรสูงสุด
ประโยชน์ของการฟังพระธรรมคืออะไร ทำให้เข้าใจมาก
ขึ้น แต่ต้องรู้ว่า คำใดเป็นคำของพระองค์ และคำใดไม่ใช่
อ่านหนังสืออาจารย์ อยากได้คำแนะนำ

ไม่ใช่ธรรมะของดิฉัน เป็นของ พระอรหันตสัมมาสัมพุทธ
เจ้า

ต้องรู้คำใดจริง คำใดไม่จริง ถ้าพูดว่า แข็งปรากฏที่กาย
ปสาท ถูกหรือผิด ขณะที่มือกระทบกายปสาท มีอ่อน
แข็ง เย็น ร้อน ตึงไหว เกิดปรากฏ แข็งมีจริงไหม? แต่เรา
คิดว่าเป็นคน สามารถพิสูจน์ได้ว่าจริงหรือไม่? คำสอน
ทั้งหมดสามารถพิสูจน์ได้ว่าจริงหรือไม่? และสามารถ
เข้าใจได้ในขณะนี้ ไม่ใช่ใครพูดว่าถูกหรือผิด พระอรหันต
สัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ได้สอนว่า คนเดิน... แต่ทรงสอนว่า
แข็งเป็นธรรมะ

คิดเป็นคิด ติดข้องเป็นติดข้อง เป็นธรรมะแต่ละอย่าง

กราบเท้าบูชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคาร์พึง
ขออนุโมทนาในกุศลศรัทธาของสมาชิกชมรม บ้านธัมมะเวียดนามทุกท่าน
ขอบพระคุณและขออนุโมทนาพี่แดง (พลอากาศตรีหญิง กาญจนา เชื้อทอง)
สำหรับข้อความการสนทนาธรรม ที่ถอดความสดขณะฟัง มาให้ประกอบเรื่อง
และขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุก ๆ ท่านครับ

